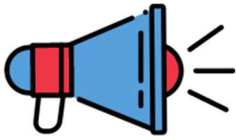

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

MIKSEI MIKKELI

LAITURILLA®

Tiivistelmä: 25.11.2020 Laiturilla-työpaja klo 1749-1939 etäyhteyksin

Aloitimme lyhyellä esittäytymiskierroksella tutustumishengessä. Oli ilahduttavaa havaita, että ihmisiä oli paikalla ympäri Suomen ja Savonlinnasta.

Kuulimme [Omakotiliiton](#) järjestöpäällikkö **Sami Toivasen** ja [Vapaa-ajan asukkaiden liitto](#) ry:n varapuheenjohtaja **Raimo Kososen** mietteitä yhdistysmuotoisesta toiminnasta (alla liitteenä).

Toivanen esitteli Omakotiliittoa ja sen roolia paikallisten yhdistysten tukena sekä liiton tarjoamia järjestötoimintaa helpottavia koulutuksia ja tukipalveluja, jäsenhankinta-apua sekä verkostoitumis- ja edunvalvontamahdollisuuksia. Henkilöjäsenille tarjolla on mm. neuvontaa laki-, rakennus-, energia-, jätevesi- sekä piha- ja puutarha-asioissa.

Isoina meneillään olevina edunvalvonta-asioina Toivanen toi esiin mm. sähkönsiirtomaksut ja kiinteistöverouudistuksen sekä jätelainsäädännön uudistuksen. Merkittävä asia on myös maankäyttö- ja rakennuslainuudistus, joka on astumassa voimaan 2023. [Omakotiliiton lausuntoja eri asioihin voi tarkastella [tästä](#).]

Suurimpina hyötyinä vapaa-ajanasukkaiden yhdistyksen perustamiselle Toivanen näki mm. seuraavat asiat:

- yhdistys antaa äänen vapaa-ajanasukkaille / kausiasukkaille ja tuo heidän näkemyksensä esille
- eri ryhmien, kuten kunnan ja yritysten kanssa tehtävä yhteistyö saa ryhtiä
- kausiasumisen edellytykset parantuvat ja kunta voi tehdä entistä parempia päätöksiä
- Vapaa-ajanasukkaiden liiton ja Omakotiliiton valtakunnallinen verkosto pitää yhdistyksen hyvin informoituna ja yhdistys saa voimaa joukosta

Käytännön esimerkeistä (esityksen dia 8) nostin esiin **vapaa-ajan asumisen yhteistyöryhmän**, jossa edustettuina ovat vapaa-ajanasukkaiden lisäksi sekä kunta sekä alueen yrittäjät. [Mikkelin vapaa-ajanasukasvaltuuskunta](#) on yksi esimerkki tällaisesta ryhmästä.

Toivanen jatkoi, että yhteistyöryhmä voi valmistella erilaisia aloitteita päätöksentekoon vietäväksi. Raimo Kosonen huomautti, että mökkiläistoimikunnat eivät aina toimi pitkäjänteisesti ja yksittäisten henkilöiden toiminta ohjaa niitä, ainakin jonkin verran. Yhdistysmuotoisen toiminnan myötä toiminta olisi pitkäjänteisempää. Esimerkkinä Kosonen käytti Kuhmoisten kausiasukkaita ja heidän [tavoiteohjelmaansa 2021-2025](#).

Toivasen mukaan hyvin keskeistä yhdistyksille on kuntayhteistyön vahvistaminen. Yhdistyksen tehtävä ei ole räksyttää asioista, vaan toimia yhdessä kunnan kanssa kaikkia hyödyttäen.

Matti Järvensalo kertoi [Savonlinnan kylät ry](#):stä. Yhdistyksen toiminnassa vapaa-ajanasukkaat on aina otettu avosylin mukaan, mutta aikanaan kylien neuvottelukunnan yhteyteen kaavailtuun erityiseen Savonlinnan vapaa-ajanasukkaiden jaostoon ei kuitenkaan oikein löytynyt toimijoita.

Jari Kuivanen otti esiin koronan myötä nousseen työnteon mallin, joka lisää kiinnostusta alueeseen. Uudella mallilla voidaan voittaa fyysisen etäisyyden haasteita esimerkiksi pääkaupunkiseudusta, kunhan nettiyhteydet ja muut etätyön edellytykset, kuten sähköverkot ovat kunnossa. Asia on jatkossa otettava entistä paremmin huomioon.

Iiro Jussila kysyi esimerkkejä kausiasukkaiden vaikuttamistyöstä esimerkiksi infrahankkeisiin tai teollisuuden hankkeisiin, kuten kaivoshankkeisiin ja siitä, miten kunnan edustajat ovat mukana yhdistysten hallituksissa: ovatko he virallisia jäseniä vai kutsuttuina paikalla? Entä miten jäsenyhdistykset ovat edustettuina Omakotiliiton toiminnassa?

Sami Toivanen kertoi, että edustus sekä Omakotiliiton hallituksessa että valtuustossa on liiton jokaisesta piiristä (joista VAAL ry on yksi). Kunnan edustajia on eri puolella Suomea ilmeisesti sekä vakituksina jäseninä että kutsuttuina edustajina. Keuruulla on kunnan edustajalla läsnäolo-oikeus vapaa-ajanasukkaiden yhdistyksessä.

Omakotiliitolla on vireillä edunvalvontaa uuteen kaivoslakiin ja kaivoshankkeisiin liittyen. Jätevesiasioissa on ollut myös vahvaa äänen käyttöä. Raimo Kosonen täydensi valtakunnallisia asioita kertomalla hiljattaisesta korkean tason seminaarista sähkönsiirtohinnoista ja sen jälkeen tehdystä vaikuttamistyöstä, joka on nyt [kansalaisaloitteena](#).

Kerroin omalta osaltani, että hankkeen puitteissa tehtäväni on mm. auttaa aktiivisia vapaa-ajanasukkaita saamaan äänensä kuuluviin suhteessa kuntaan ja muihin Savonlinnassa toimiviin keskeisiin tahoihin. Kertasin elokuun työpajassa läpikäytyä asiaa ja totesin, että nyt otetaan askelia eteenpäin kohti järjestäytyneempää toimintaa, mikä sen muoto sitten lopulta onkaan. (Esitys liitteenä)

Aloitimme lämmittelyharjoituksella, jossa kysyttiin mielikuvia Savonlinnasta ja tuntemuksia kohtaamisista kaupunkiorganisaation kanssa. (Tietoa kerätään parhaillaan myös [palvelukyselyllä](#). Kiitän kaikkia, jotka käyvät vastaamassa siihen!)

Kävin myös läpi tekemäni kaavion vapaa-ajanasukkaiden/kausiasukkaiden/monipaikkaisten asukkaiden eri järjestäytymistavoista. Esittelin kumppanuuspöytämallin lähidemokratian jalkauttamisen mallina, jolla saadaan kansalaiset ja viranhaltijat ja ehdotin myös vapaa-ajanasukkaiden kumppanuuspöytää täydennyksenä yhdistysmuotoiseen toimintaan.

Käytiin keskustelua eri malleista. Keskustelun pääpaino oli yhdistysmuodossa. Matti Järvisalo vinkkasi Savonlinnan kylät ry:n [kumppanuuspöytäsiivustusta](#), jolta löytyy tietoa toiminnasta ja muun muassa kumppanuuspöytien puheenjohtajat. Tietoa kumppanuuspöydistä ja niissä käsitellyistä asioista löytyy myös Savonlinnan kaupungin [sivuilta](#). Kannattaa tutustua, kokouksissa nousee esille paljon vapaa-ajanasukkaitakin koskevaa asiaa.

Sami Toivanen kertoi Kihniön mallista, jossa hanketyöntekijää käytettiin sihteerinä vapaa-ajanasukkaiden yhdistyksen alkutaipaleella.

Todettiin tilaisuus hyödylliseksi ja keskustelu asiaa eteenpäin vieväksi. **Päätettiin järjestää seuraava tapaaminen keskiviikkona 9.12. klo 18 Teamsin välityksellä.**

Paikalla oli yhteensä 9 henkilöä.

Tiivistelmän kirjasi

Panu Litmanen

hankekoordinaattori

[Etelä-Savo monipaikkaisen asumisen edelläkävijäksi 2019-2021](#)

P. / Whatsup 044 417 4971

panu.litmanen@savonlinna.fi

VAPAA-AJAN ASUKKAIDEN YHDISTYSMUOTOINEN TOIMINTA

Sami Toivanen, järjestöpäällikkö, Suomen Omakotiliitto ry
Raimo Kosonen, varapuheenjohtaja, Vapaa-ajan asukkaiden liitto ry

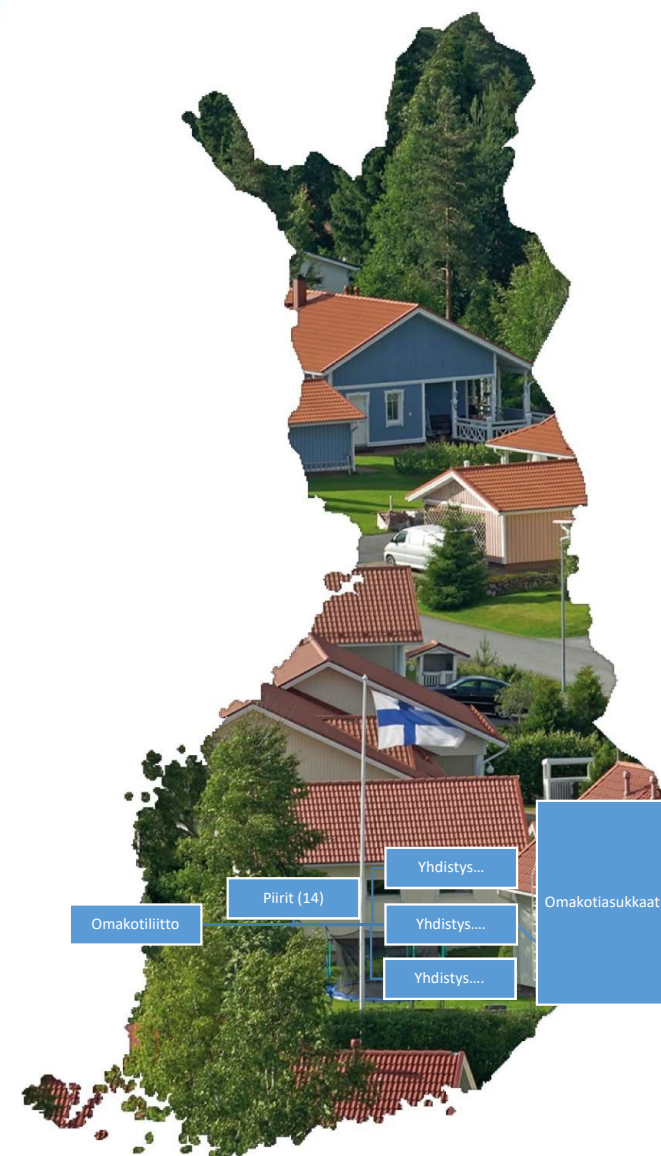
30.11.2020

OMAKOTILIITTO

- Perustettu vuonna 1947
- Yli 250 jäsenyhdistystä, joissa on noin 74 000 henkilöjäsentä (kotitaloutta).
- Yksi piirijärjestö on **Vapaa-ajan asukkaiden liitto**, jossa on 13 jäsenyhdistystä ja uusia yhdistyksiä perusteilla
- Ainoa valtakunnallinen pientaloasukkaiden ja **vapaa-ajan asukkaiden** edunvalvontajärjestö
- Puoluepoliittisesti sitoutumaton

Omakotiliitto 1,1 miljoonan kotitalouden, 2,7 miljoonan perheenjäsenen sekä 0,5 miljoonan vapaa-ajan asunnon/asukkaan asialla

30.11.2020

Vapaa-ajanasukkaiden liitto ry VAAL

- Vaal ry on kaikkien Suomen vapaa-ajanasukkaiden puolestapuhuja
- Suomessa on noin 500 000 vapaa-ajanasuntoa, joita käyttää yli 1,5 miljoonaa ihmistä.
- Meillä on kolmetoista alueyhdistystä ja yli 1000 jäsentä
- Viestintämme tavoittaa kymmeniä tuhansia vapaa-ajanasukkaita ympäri vuoden
- Vaal antaa lausuntoja, vaikuttaa lainsäädäntöön, tekee ja teettää tutkimuksia, ottaa kantaa eri mökkiläisiä koskeviin asioihin, valitsee ”vuoden mökkiläisen” ja toimii aktiivisesti Omakotiliiton kanssa edunvalvojana.
- Vuosi 2019 oli hyvin aktiivinen jätevesiasetuksen tiimoilta, vuosi 2020 meni aika tavalla Koronan kourissa – toki olemme olleet Yle-utissa neljä kertaa ja antaneet haastatteluja kymmeniin lehtiin.
- Olemme verkottuneet tehokkaasti: mediat, Omakotiliitto, Kuntaliitto, Yliopistot, Ruralia-instituutti, ministeriöt, Saaristoasiain neuvottelukunta jne jne.
- Tämän päivän ajankohtaisia asioita ovat mm: Kiinteistöverouudistus, sähkön siirtohintojen kehitys, kaksipaikkaisuus-ilmio, infra-investoinnit isoille mökkipaikkakunnille.

Vaal ry, Tapio Teuvo

EDUT YHDISTYKSELLE

• JÄSENREKISTERI

Jäsentilastot – jäsenmaksut – sähköpostiviestintä – osoitetarrat

• LASKUTUS JA JÄSENKORTTI

Omakotiliitto hoitaa jäsenlaskutuksen ja perinnän veloituksetta yhdistyksen puolesta.

• KOTISIVUT

Maksuttomat kotisivut, apua ylläpitoon.
Apua myös somen käyttöönnottoon.

• PAIKALLISEN VAIKUTTAMISEN TUKI

• OPINTOKESKUS SIVIKSEN TUKI

• JÄRJESTÖVAKUUTUS

• YLEINEN YHDISTYSPALVELU

Tukea jäsenhankintaan, tukea ja tietoa yhdistystoimintaan, tietoturvadokumentointi

• VAPAA-AJAN ASUKKAIDEN KUMMIYHDISTYKSEN ANTAMA TUKI

• YHDISTYKSEN MALLISÄÄNNÖT

30.11.2020

Jäsentiedot aina ajan tasalla!

Jäsenkortti ja laskutus

Maksuton kotisivualusta

Materiaaleja: esitteitä, oppaita

The image shows a screenshot of the Omakotiliitto member database. The top part displays a table with columns for 'Nimi', 'Osoite', 'Puhelin', 'Postiosoite', 'Maksuterveystiet', 'Läsnäolo', 'Jäsenyys', 'Käyttökäytös', 'Sukupuoli', 'Sukunimi', 'Etunimi', 'Sähköposti', and 'Läsnäolokortti'. Below the table, there is a section for 'Lähetä sähköpostia' with a form for sending emails to members. To the right, there is a section for 'Jäsenet, joiden sähköpostiosoite on tiedossa' with a list of members and their contact information. Below the database, there is a 2019 membership card for 'Alueemme Omakotiyhdistys' with the member name 'Asukas Olli' and ID number 'Jäsenno 8135262'. The card also features the Omakotiliitto logo and the website 'www.omakotiliitto.fi'.

The image shows the cover of a brochure titled 'Kansalaisjärjestöstä kunnan kaveri'. The cover features a photograph of a residential area with houses and trees. Below the photograph, the text reads: 'Kansalaisjärjestöstä kunnan kaveri', 'Paikallinen vaikuttaminen omakotiyhdistyksen toiminnan kulmakivenä', and the Omakotiliitto logo.

The image shows a screenshot of a news article from the website 'www.omakotiliitto.fi'. The article is titled 'Pihakalpalum 2016 voittajaksi Hanna Fräntin ja Kimmo Tuhkasareen saneerattu omakotitalo' and features a photograph of a garden renovation project. The article text describes the project and mentions the winners of the competition.

EDUT YHDISTYSTEN JÄSENILLE

- **MAKSUTONTA NEUVONTAA: lakiasiat, rakentaminen, energia, jätevesiasiat, piha- ja puutarha**

Apua ja neuvoja asumiseen, riitoihin, rakentamiseen ja puutarhanhoitoon

Neuvontaa

- **OMAKOTILEHTI & SÄHKÖISET JÄSENKIRJEET**

Jäsenlehti ilmestyy 4 kertaa vuodessa ja sähköinen jäsenkirje noin kerran kuussa.

Hyötytietoa

- **JÄSENKORTTI**

Alennusta jo yli 30 yhteistyöyrittäykseltä, mm. ST1-bensaasemilta, RTV:ltä ja Cramolta

Alennuksia

Alennusta 5-35 %

- **TALON/MÖKIN HUOLTOKIRJA**

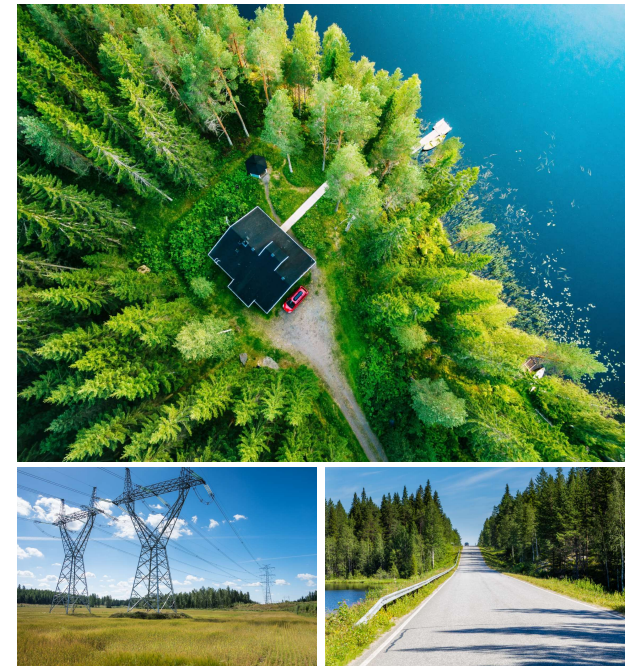
Paperisena tai sähköisenä verkossa omilla jäsentunnuksilla.

Huoltokirja

VAPAA-AJAN ASUKKAIDEN MERKITTÄVÄT TEEMAT

- Kiinteistöveron kohtuullisuus
- Terveyspalvelujen saatavuus
- Verkkoyhteyksien rakentaminen
- Yksityisteiden ylläpito
- Kunnallisten lupien ja maksujen tasapuolisuus
- Jätevesien taloudellinen ja järkevä käsittely
- Jätehuollon toimivuus ja maksupolitiikka
- Palo- ja pelastuspalveluiden toimivuus
- Kunnallisten- ja lähipalveluiden saatavuus
- Vesistöjen suojelu, maisemien hoito ja meluntorjunta

MIKSI VAPAA-AJAN ASUKKAIDEN YHDISTYS SAVONLINNAN SEUDULLE?

1. Kausiasukkaiden **ÄÄNI JA NÄKEMYKSET** saadaan paremmin esille ja niille painoarvoa järjestäytyneen yhdistyksen kautta.
2. **YHTEISTYÖ** kunnan, muiden yhdistysten, yrityselämän ja kausiasukkaiden kanssa on hedelmällisempää, kun toiminta on suunnitelmallista ja jatkuvaa.
3. Hyvät esimerkit Suomen mökkivaltaisista kunnista rohkaisevat muitakin kuntia hyödyntämään yhdistystoiminnan **MAHDOLLISUUDET**.
4. Yhdistys pystyy vaikuttamaan siihen, että **KAUSIASUMISEN EDELLYTYKSET** kehittyvät Savonlinnan seudulla. Yhdistys auttaa kuntaa tekemään oikeita päätöksiä.
5. Valtakunnallinen verkostoituminen Vapaa-ajan asukkaiden liiton ja Omakotiliiton kautta tuo **VAIKUTUSVALTAA** valtakunnallisesti päätettäviin asioihin sekä molemmin suuntaista viestintää.

KÄYTÄNNÖN ESIMERKKEJÄ

- Vapaa-ajan asumisen yhteistyöryhmä (kunta, yhdistys, yrittäjät)
- Kausiasumisen tavoiteohjelman laatiminen
- Kyläfoorumit
- Yhteistä viestintää mökkiläisille kunnan kanssa
- Kunnan kanssa järjestetyt teemapäivät ja infotilaisuudet
- Kunnan luottamushenkilöitä yhdistyksen hallituksessa
- Vapaa-ajan asukkaille tehtävät kyselyt
- Tutustumisretket kunnan kulttuurikohteisiin

VAALIN JA OMAKOTILIITON TUKI YHDISTYKSEN PERUSTAMISEEN

- Perustamiskokouksen laadinta ja kokouksen järjestäminen
- Kokousasiakirjamallien laadinta (esityslista, pöytäkirja, tarvittavat muut lomakkeet)
- Mukana kokouksessa tukena ja ohjaajana
- Hallituksen järjestäytymiskokouksen tuki ja ohjaus
- Ennakkotarkastettujen mallisääntöjen hyödyntäminen tai tuki yhdistyskohtaisten sääntöjen luomiseen
- **Uuden yhdistyksen tuki 500 €.**
- **Olemme käytettävissänne, Savonlinnan seudun vapaa-ajan asukkaat?**

KIITOS JA HYVÄÄ ALKAVAN TALVEN ODOTUSTA

Puheenjohtaja Tapio Tervo
p. 0400 609 476
tapio.tervo@omakotiliitto.fi

Omakotiliitto – asumisen asialla:

Järjestöpäällikkö Sami Toivanen
p. 040 847 4440
sami.toivanen@omakotiliitto.fi

30.11.2020

LAITURILLA®

**Työpaja 2/2020
Teams-tapaaminen
25.11.2020 klo 18 Teams**

Etelä-Savo monipaikkaisen asumisen edelläkävijäksi 2019–2021

**Panu Litmanen
hankekoordinaattori**

**Etelä-Savon
maakuntaliitto**

**Savonlinnan
HANKEKEHITYS OY**

MIKSEI MIKKELI

**HELSINGIN YLIOPISTO
Ruralia-instituutti**

**PALVELUJA
MÖKILLE**

**Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto**

**Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020**

LAITURILLA®

- Tervetulosanat, työpajan tavoitteet ja lyhyt kertaus 14.8. työpajan tuloksista / Panu Litmanen
 - Osallistujien esittelykierros
- Vapaa-ajanasukkaiden yhdistysmuotoinen toiminta, järjestöpäällikkö Sami Toivanen, Omakotiliitto sekä Vapaa-ajan asukkaiden liiton varapuheenjohtaja Raimo Kosonen
- Vapaa-ajanasukkaiden osallistumisen eri muodot mökkipaikkakunnalla
 - Keskustelua (chat käytössä, kommentit ja kysymykset voi kirjata sinnekin)
 - Yhteenveto ja jatkoaskeleet / Panu Litmanen

LAITURILLA®

Laiturilla2-hanke on maakunnallinen kehittämis- ja tutkimushanke, jonka tavoitteena on vastata monipaikkaisen asumisen haasteisiin ja mahdollisuuksiin.

Hankekoordinaattori
Savonlinnassa
Panu Litmanen
044 417 4971 (myös WhatsApp)
panu.litmanen@savonlinna.fi

Miksi olemme koolla tänään?

Illan tavoitteet ja lyhyt kertaus 14.8.2020 työpajan tuloksista

- Olemme luomassa yhteyttä vapaa-ajanasukkaiden ja Savonlinnan kaupungin ja eri sidosryhmien, kuten kyläaktiivien ja seudulla toimivien yrittäjien välille.
- Tavoite on perustaa Savonlinnaan **vapaa-ajan asumisen yhteistyöelin**, joka toimii vuorovaikutuksessa kaupungin ja eri sidosryhmien sekä vapaa-ajanasukkaiden välillä, vapaa-ajan asumisen puolestapuhujana.
- [Työpajatyö alkoi Savonlinnassa elokuussa kartoitustyypisesti.](#) Lisäsimme osallistujien ymmärrystä monipaikkaisuudesta, toimimme esiin vapaa-ajan asumisen onnistumisia ja kehittämiskohteita Savonlinnan seudulta sekä tutustuimme toisiimme.

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Miksi olemme koolla tänään?

Illan tavoitteet ja lyhyt kertaus 14.8.2020 työpajan tuloksista

- Kuulimme alustukset Savonlinnan kaupunginjohtaja Janne Laineelta vapaa-ajanasukkaiden tärkeydestä seudulle sekä puheenjohtaja Ilkka Juvalta [Mikkelin vapaa-ajanasukasvaltuuskunnan](#) toiminnasta.
- Pienryhmätyöskentelystä nousi esiin tärkeinä asioina erilaisten palveluiden saatavuus, sujuvat tietoliikenneyhteydet, jätehuolto sekä tiedonsaanti erilaisista palveluista (tieto on hajallaan).
- Tulevaisuusvisioissa korostui erilaisten uudenlaisten palveluiden kehittäminen (esim. dronella tuotavat tilaukset) ja paikkariippumattomuus, kuten mahdollisuus etäkouluun tai etäyhteys lääkäriin

Tarve vuorovaikutukselle tunnistettu

Tänään hahmotellaan yhteistyöelimen kokoonpanoa, sisältöä ja muotoa, jotta toimintaa päästään testaamaan.

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

LAITURILLA®

Aloitetaan lämmittelyharjoituksella.
Oletteko valmiit?

- a) Kirjatkaa chättiin tai sanokaa ääneen ensimmäinen asia, joka tulee mieleen Savonlinnasta.

- b) Jos/kun olette lähestyneet kaupunkia virallisissa asioissa, millainen vastaanotto on ollut? Oletteko saaneet asianne hoidettua helposti?

Savonlinnan
HANKEKEHITYS OY

MIKSEI MIKKELI

HELSINGIN YLIOPISTO
Ruralia-instituutti

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

LAITURILLA®

”Savonlinna on kaunis ja sitä ympäröivä Saimaa tarjoaisi paljon tekemistä ja yleensäkin kivaa järvitunnelmaa elämään. Jotenkin viehätyin Savonlinnasta, vaikka todellisuudessa sekin olisi minulle varmasti lopulta liian pieni ja talvella varmaan melko hiljainen. Silti voisin kuvitella harkitsevani Savonlinnaa asuinpaikakseni. Ehkäpä senkin takia, että äitini on asunut Savonlinnassa.”

Vapaa-ajanasukas voi poimia parhaat palat jokaisesta paikasta.

Savonlinnan
HANKEKEHITYS OY

MIKSEI MIKKELI

HELSINGIN YLIOPISTO
Ruralia-instituutti

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

LAITURILLA®

Hankkeen keskeinen tavoite: ”Luoda vapaa-ajan asumisen eri sektoreita ja toimijoita yhdistävä, kumppanuuteen perustuva yhteistoimintamalli ja kehittämisalusta, *Savonlinnassa yhteistyöelin*, sekä edistää ja hyödyntää digitaalisuutta yhteistoiminnan kehittämisessä;”

Savonlinnan
HANKEKEHITYS OY

MIKSEI MIKKELI

HELSINGIN YLIOPISTO
Ruralia-instituutti

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Monipaikkaisuus ja ”näkymätön väestö”

Tietoa on tarjolla valtavasti, lähes rajattomasti. Hallinto on julkista, päätökset ja niiden tausta-aineisto on lähes kokonaan saatavilla sähköisesti. Vaaleilla valitut päättäjät ja media ovat menettäneet asemaansa suhteessa tietoon (portinvartijarooli on heikentynyt, keskustelu on moniäänisempää kuin ennen).

Suomen kaltaisessa maassa kansalaisten vaikutusmahdollisuudet ovat lähtökohtaisesti hyvät. Elämänpiiri on koulutustason nousun, vaurastumisen, monipaikkaisuuden ja matkustamisen kautta laajentunut.

Hallinto rouskuttaa päätöksiä entiseen malliin tasaisen varmasti, mutta vapaa-ajanasukkaat (ja ns. [kausiväestö](#)) ovat ikään kuin väliinputoajia: Suomessa ihmisellä voi olla vain yksi kotikunta, vaikka moni jakaa aikaansa paljon eri paikkakuntien välillä, viettäen jopa enemmän aikaa vapaa-ajanasunnolla kuin varsinaisessa osoitteessaan. Tietoisuus monipaikkaisuuden merkityksestä on kasvanut, mutta sääntely laahaa perässä. Monessa kunnassa etsitään luontevaa tapaa ottaa vapaa-ajanasukkaat/monipaikkaiset ihmiset huomioon.

Sananen demokratiasta

*Where is the Life we lost in living?
Where is the wisdom we have lost in knowledge?
Where is the knowledge we have lost in information?*

T.S. Eliot The Rock (1934)

Savonlinnan
HANKEKEHITYS OY

MIKSEI MIKKELI

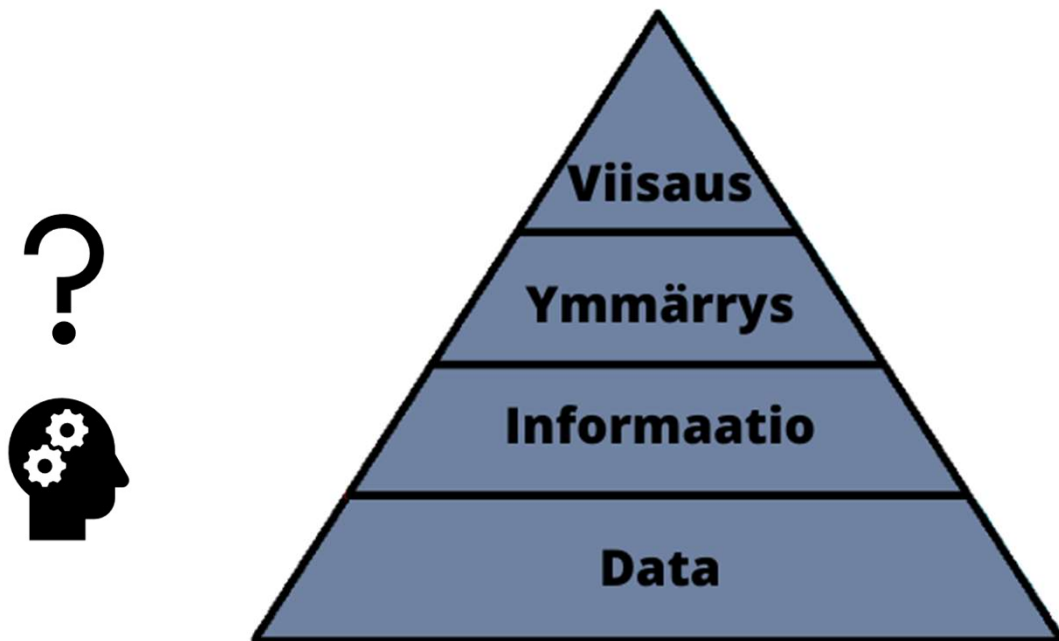
HELSINGIN YLIOPISTO
Ruralia-instituutti

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Sananen demokratiasta

Tavoitteena on kiivetä sinne, mistä T.S. Eliot näytelmässään *The Rock* heitti ihmisen alas: mielenkiintoisista tilastoista ja luvuista pitäisi kiivetä ymmärtämään ja edistämään vapaa-ajanasukkaiden ja muiden toimijoiden välistä suhdetta, parhaimmillaan viisauteen saakka.

Vapaa-ajanasukkaiden osallistuminen kunnan toimintaan ja sen kehittämiseen

- Vapaa-ajanasukkaiden osallistamiseen on herätty eri puolella Suomea pitkin 2000-lukua. Erilaisia laajempia selvityksiä on tehty viime vuosien aikana ja eri kuntiin on perustettu mökkiläistoimikuntia ja hallinnollisesti kevyempiä mökkiläisfoorumeita.
 - Ajatus voi olla hallintolähtöinen: ”meillä on kasvava määrä vapaa-ajanasukkaita, heidät olisi hyvä jotenkin huomioida”.
- Palautteen vastaanottaminen on hyvä, sen huomioon ottaminen kunnan toiminnassa parempi.

Selvityksiä ja raportteja

[SANK 2006](#)

[Ruralia-instituutti 2009](#)

[SANK 2016](#)

[Kuntaliitto 2016](#)

[VM 2018](#)

[Ruralia-instituutti 2019](#)

Vapaa-ajanasukkaiden osallistuminen kunnan toimintaan ja sen kehittämiseen

- Kunnan kannalta katsottuna vapaa-ajan asumiseen liittyvät asiat ovat usein poikkihallinnollisia ja liittyvät esimerkiksi maankäyttöön, ympäristönsuojeluun, tietasioihin, jätehuoltoon ja kunnan elinvoimaan erityisesti haja-asutusalueiden palvelujen säilymisen/kehittämisen kautta.

”Uudet vapaa-ajan asunnot tuntuvat sijoittuvan jonnekin perinteisten mökkien ja vakituisten asuntojen välimaastoon, eikä niille löydy hallinnan näkökulmasta järkevää ”statusta”.

- Kyse on kulttuurin ja asenteiden muuttumisesta: kunnan lakisääteinen toiminta on ensisijaista ja velvoittavaa, mutta kiinteätä omaisuutta kunnassa omistavat vapaa-ajan asukkaat ovat myös kunnan jäseniä, vaikka eivät asukkaita olekaan.

Vapaa-ajanasukkaiden osallistuminen kunnan toimintaan ja sen kehittämiseen

Vapaa-ajanasukkaat ovat julkishallinnon toimijalle haastava kohderyhmä: he kyllä mökkeilevät tietyllä paikkakunnalla ja kiinteistövero löytää (joskus hieman tyytymättömän) maksajansa, mutta mitä he oikein haluavat ja ketä he edes ovat? Savonlinnassa on noin 8500 mökkiä ja niillä kymmeniätuhansia käyttäjiä.

Vapaa-ajanasukkaiden osallistuminen kunnan toimintaan ja sen kehittämiseen

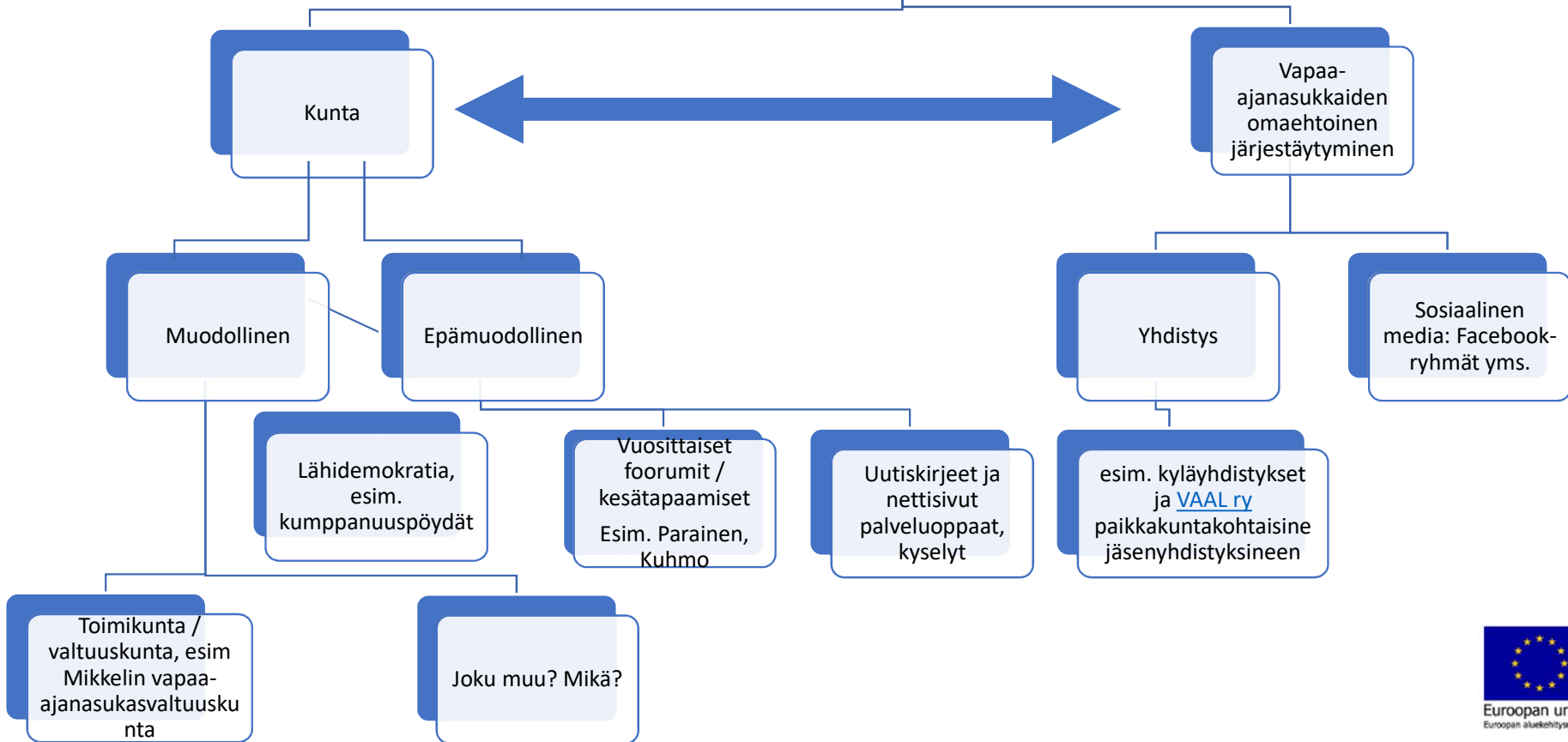
”Dialogiin panostaminen merkitsee, että päästään hallinnon roolia korostavasta vapaa-ajanasukkaiden resurssien valjastamis- ja osallistamispuheesta tai mökkikuntien toimintatapoja yksipuolisesti arvostelevasta edunvalvontapuheesta uudelle tasolle, jossa toisiaan kuunnellen löydetään uusia toimintatapoja ja kehittämisideoita.”

Kuva: Savonlinnan kaupunki

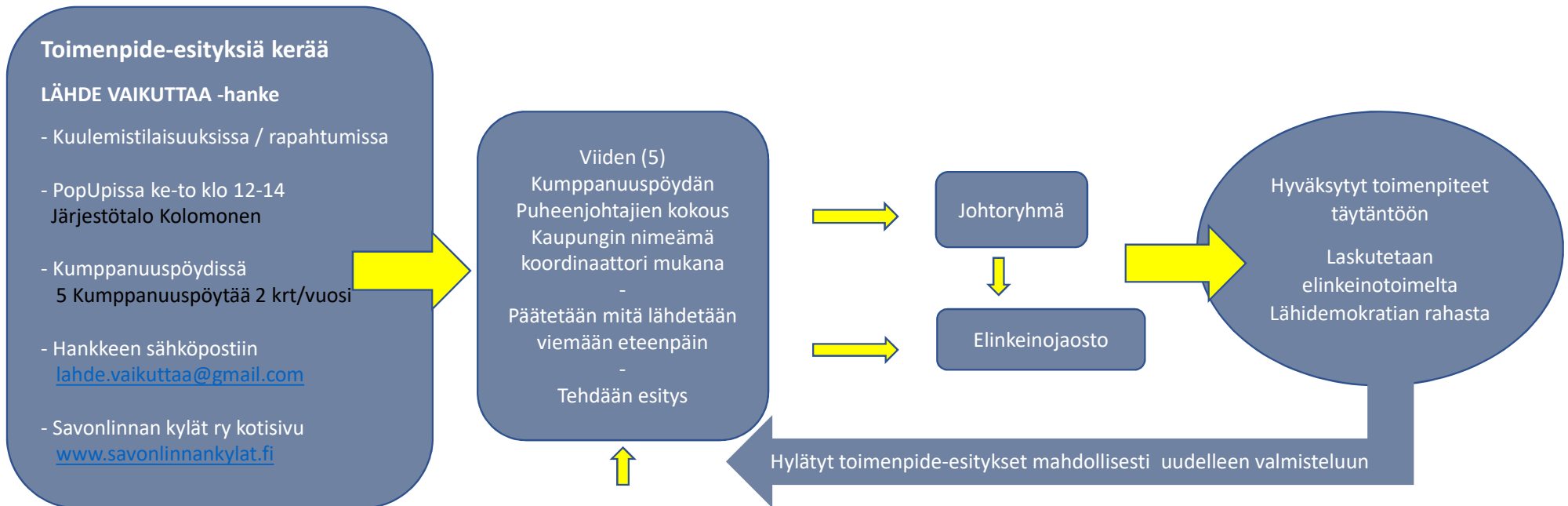

Nykytila: vapaa-ajanasukkaiden osallistuminen kunnan toimintaan ja sen kehittämiseen

SAVONLINNAN LÄHIDEMOKRATIAMALLI KUMPPANUUSPÖYTÄ

2018-> Elinkeinotoimi budjetoinut lähidemokratiaan rahaa 30 000€ / vuosi

LÄHDE VAIKUTTAA -hankkeen projektityöntekijä kokoaa toimenpide-esityksiä ja toimii sihteerinä Kumppanuuspöydissä, sekä pj kokouksissa.
Lisäksi hoitaa käytännönjärjestelyt kumppanuuspöytiin.

LÄHDE VAIKUTTAA - HANKE rahoitus: 50% Asukasloikka Savonlinna seuraava askel -tuensiirtohanke 1.1.-2019-31.12.2020
50% Piällismies ry Leader hanke 1.1.2019-31.12.2020

Esimerkkejä toiminnan organisoimisesta eri puolelta Suomea:

- 1) [Mikkelin vapaa-ajanasukasvaltuuskunta](#)
- 2) [Mökki-Kuhmo](#) / [Paraisten epävirallinen mökkiläistoimikunta](#)
- 3) VAAL ry:n jäsenyhdistykset, kuten [Kuhmoisten vapaa-ajanasukkaat ry](#)
- 4) Kumppanuuspöydät, esim. [Savonlinnassa](#)
--> laajentaminen myös vapaa-ajanasukaille?

MIKSEI MIKKELI

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Keskustelua:

- Miten näette luontevimman tavan edetä ja järjestäytyä vapaa-ajanasukkaina?
- Sana on vapaa.

Vastaa palvelukyselyyn!

bit.ly/2020kysely

MIKSEI MIKKELI

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

LAITURILLA®

PALVELUJA
MÖKILLE

Kiitoksia!

Hankekoordinaattori Panu Litmanen
044 417 4971
panu.litmanen@savonlinna.fi

MÖKKI-
LAITURILLA®

Vipuvuonna
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Savonlinnan
HANKEKEHITYS OY

Etelä-Savon
maakuntaliitto

HELSINGIN YLIOPISTO
Ruralia-instituutti

MIKSEI MIKKELI